

ἀναμίξωσιν εἰς τὴν συζήτησιν τὸ πολυθρύλητον δόγμα τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος οὐ μόνον ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ. Ἡ προσθήκη αὕτη εἰς τὸ ἐν Νικαίᾳ καθιερωθὲν σύμβολον τῆς πίστεως εἶχε γίνεαι πρωιμώτατα, ἀπὸ τοῦ τέλους δηλαδὴ τῆς ἑκτης ἑκατονταετηρίδος ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐκεῖθεν δὲ διεδόθη κατὰ μικρὸν καὶ ἐν Γαλατίᾳ ὥστε κατὰ τοῦτο οἱ φράγκοι ἐπίσκοποι διεφώνουν ἕκτοτε πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν. Οὐδὲν ἦττον, ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ τῶν εἰκόνων ζήτημα ἀπέκλινον μᾶλλον πρὸς τὰς δοξασίας αἰτινες τότε ἐπεκράτησαν παρ' ἡμῖν, καὶ πρὸς τούτοις ὁ Πιπίνος ἐκολακεύθη ὑπὸ τῆς γενομένης αὐτῷ περὶ τῆς θυγατρὸς του προτάσεως, ὀριστικῆ ῥῆξις δὲν ἐπῆλθεν, ὡς φαίνεται, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνεβλήθησαν αἱ διαπραγματεύσεις. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀναβολὴ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν πάντελι ἀποτυχίαν, διότι ἕνεκα τῶν λόγων οὓς προαναφέρομεν, μετὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν πρεσβειῶν, ἡ συνεχὴς τῶν σχέσεων διατήρησις ἦτο ἀδύνατος, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πάπας ὑπερίσχυεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὸ πνεῦμα τῶν φράγκων ἡγεμόνων. Ὅθεν ἐπανανελήφθησαν μὲν ἐκ διαλειμμάτων καὶ μετέπειτα αἱ πρὸς αὐτοὺς σχέσεις ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀπέληξαν αἰσιαν ἀποτέλεσμα.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐνόμισε τότε ματαιωθεῖσαν τὴν διαπραγματεύσειν αὐτοῦ πρὸς τοὺς Φράγκους, ἐξάγεται ἀριθίμως ἐκ τοῦ ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἐζήτησεν ἑτέραν διὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ σύζυγον καὶ συνέζευξεν αὐτὸν μετὰ τῆς ἀθηναίας Εἰρήνης, τῆς διαβοητοῦ μετέπειτα βασιλίδος. Περὶ τῆς οἰκογενείας εἰς ἣν ἀνήκεν ἡ Εἰρήνη οὐδὲν σχεδὸν γνωρίζομεν. Βραδύτερον ἀναφέρεται ὑπὸ τῆς ἱστορίας ὁ ἀνεψιὸς αὐτῆς Θεοφύλακτος ὡς υἱὸς τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου τοῦ Σεραντάπηχου, ὅστις ὁμοῦς ἀδελφὸν ἂν ἦτο ἀδελφὸς τῆς Εἰρήνης ἢ γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ. Πλὴν τούτου οὐδεὶς τῶν χρονογράφων ἐξηγεῖ διατί ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐξελέξατο τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐκ τῆς τῶν Ἀθηνῶν πόλεως, ἣτις, ὡς καὶ πᾶσα ἡ ἐνταῦθα Ἑλλάς, ἦτο σφοδρὰ προσηλωμένη εἰς τὴν τῶν εἰκόνων προσκύνησιν. Μήπως ἤλπισεν ὅτι προσοικειούμενος μίαν τῶν ἐπιφανῶν τῆς Ἑλλάδος οἰκογενειῶν ἠδύνατο νὰ παρασκευάσῃ δι' αὐτῆς τὰ πνεύματα εἰς τὴν εὐχεροστέραν ἀποδοχὴν τῆς μεταρρυθμίσεως ἢ μήπως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην καὶ ἡ ἐνδοξος ἀνάμνησις τῆς μητροπόλεως ἐκείνης τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἣν οἱ βασιλεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνησθάνοντο ἐκ διαλειμμάτων τὴν ἀνάγκην νὰ συνδέωσι πρὸς τὴν μητρόπολιν τοῦ μεσαιωνικοῦ; Τούλάχιστον μετ' ὀλίγον θέλομεν ἴδει καὶ ἄλλην ἐξ Ἀθηνῶν δέσποιναν ἀναβαίνουσαν τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ὅπως δὲ ποτε τὸ γεγονός ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐξελέξατο τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐκ τῆς τῶν Ἀθηνῶν πόλεως μαρτυρεῖ, ἐκτὸς ἄλλων πολλῶν προηγουμένων καὶ ἐπομένων εἰδήσεων, ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἐκ τῶν ἀξιολόγων τοῦ κράτους καὶ οὐχὶ ἔρημος κατοίκων, ὅπως ἰσχυρίσθη ὁ Φαλλμεράνερ. Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι τὸ ἐπώνυμον Σεραντάπηχος, εἴτε ἀνήκεν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς Εἰρήνης εἴτε ἀνήκεν εἰς ἄλλην τινὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἰκογένειαν, εἶναι ἐν ἐκ τῶν νέων οἰκογενειακῶν ἐπωνύμων τὰ ὁποῖα ἤρχισαν ν' ἀναφέρονται ἀπὸ τῆς ἐβδόμης καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος καὶ χαρακτηρίζουσιν ἰδιαζόντως τοὺς χρόνους τούτους τῆς διαπλάσεως τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Πρῶτον δὲν ἀναφέρονται εἰμὴ σπανίως ἐπώνυμα στρατηγῶν καὶ ὑπουργῶν, συνήθως δὲ ὀνόματα, καὶ ταῦτα τὸ πλεῖστον ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἢ ρωμαϊκά. Τότε δὲ προκύπτουσιν εἰς τὸ μέσον ἐπώνυμα, καὶ ταῦτα σχηματιζόμενα οὐχὶ ἐξ ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἢ λατινικῶν ὀνομάτων ἀλλὰ κατὰ τὸν νεώτερον τρόπον ἐκ λέξεων τῆς τότε ὁμιλουμένης γλώσσης ἄρα ἐκπηγάζοντα προδήλως

